

Gemeente Den Haag

Retouradres: Postbus 12 600, 2500 DJ Den Haag

Stichting SOS Den Haag
P. Drijver
Oude Molstraat 36
2513 BB DEN HAAG

Uw brief van
9 maart 2015
Uw kenmerk
201416782/5535531
Ons kenmerk
B.2.15.0815.001
Doorkiesnummer
070 35 36 859
Aantal bijlagen
1
Datum
11 mei 2015

Onderwerp
beslissing op bezwaarschrift, tegen
besluit 6 november 2014: omgevingsvergunning activiteit bouwen Tournooiveld
besluit 19 december 2014: omgevingsvergunning activiteit kappen Tournooiveld
besluit 27 januari 2015: wijziging van de omgevingsvergunning van 19 december 2014

VERZONDEN 12 MEI 2015

Geachte heer Drijver,

Over het bovenvermelde bezwaarschrift hebben wij advies ingewonnen bij de Adviescommissie bezwaarschriften. Deze commissie heeft inmiddels advies uitgebracht (zie bijlage).

Wij kunnen ons verenigen met de door de commissie gegeven motivering en besluiten daarom:

- de bezwaren voor zover gericht tegen de omgevingsvergunning voor het bouwen van 6 november 2014 niet-ontvankelijk te verklaren;
- de bezwaren voor zover gericht tegen de omgevingsvergunning voor het kappen van 19 december 2014 niet-ontvankelijk te verklaren.
- het besluit van 27 januari 2015 in stand te laten en de daartegen gerichte bezwaren ongegrond te verklaren.

Een afdruk van dit besluit is tevens gezonden aan: Ontwikkelcombinatie PTV

Het college van burgemeester en wethouders,
namens dezen,
Hoofd Juridische Zaken,

J.W. Blok

Bent u het niet eens met dit besluit? En bent u belanghebbende? Dan kunt u binnen zes weken een beroepschrift indienen. Op de volgende pagina staat vermeld hoe u dit moet doen.

Inlichtingen bij:
R.A.R. Biekman

Telefoon 070 35 36 859

Bestuursdienst, afdeling Juridische Zaken
Postadres: Postbus 12 600, 2500 DJ Den Haag
Bezoekadres: Spui 70, Den Haag

Stuur het beroepschrift uiterlijk binnen zes weken na de bekendmaking van het besluit naar:

Rechtbank Den Haag, Sector Bestuursrecht
Postbus 20 302
2500 EH DEN HAAG

In het beroepschrift moet het volgende staan:

- naam en adres;
- de datum en handtekening;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u in beroep wilt gaan (stuur een kopie mee of noem ook het kenmerk);
- de reden of argumenten waarom u beroep instelt.

Bij een spoedeisend belang kunt u een verzoek om een voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank Den Haag. Op www.denhaag.nl/beroep vindt u meer informatie.

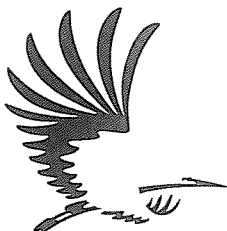
U kunt ook digitaal het beroep- en verzoekschrift indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Minuut/archiefexemplaar/dossier ter archivering aan

- Dienst Stadsbeheer Duurzaamheid & Leefomgeving

Afdruk aan:

- 1x BSD/BZ/JZ

Adviescommissie bezwaarschriften

Ons kenmerk
B.2.15.0815.001

Advies aan burgemeester en wethouders

Bezwaarschrift van   Stichting SOS Den Haag

Bestreden besluiten   omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen Tournooiveld
omgevingsvergunning voor de activiteit kappen Tournooiveld
wijziging van de omgevingsvergunning voor de activiteit kappen Tournooiveld

Den Haag,

– 7 MEI 2015

Samenvatting

Ter beoordeling zijn bezwaren tegen besluiten met betrekking tot de komst van een parkeergarage onder het Tournooiveld. Het bezwaarschrift is alleen ontvankelijk voor zover gericht tegen het wijzigingsbesluit van 27 januari 2015. Het schrappen van een vergunningvoorschrift is terecht, en er is geen reden om hiervoor een ander vergunningvoorschrift in de plaats te stellen.

Inleiding

Op 6 november 2014 is een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen verleend voor een parkeergarage onder het Tournooiveld.

Op 19 december 2014 is een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen verleend voor 5 kastanjes op het Tournooiveld

Op 27 januari 2015 is besloten de vergunning van 19 december 2014 in die zin te wijzigen dat een aan de vergunning verbonden voorschrift vervalt.

Bij brief van 9 maart 2015 is een bezwaarschrift ingediend door Stichting SOS Den Haag.

Hoorzitting

Op 21 april 2015 heeft de Adviescommissie bezwaarschriften (hierna: de commissie) een hoorzitting gehouden. Het verslag van deze hoorzitting treft u hierbij aan. De commissie baseert haar advies op het procesdossier en de overige, bij de partijen bekende stukken.

Overwegingen van de commissie

a. Ontvankelijkheid

Belanghebbenden kunnen bezwaar en beroep instellen tegen besluiten. Dit geldt ook voor rechtspersonen. Bij rechtspersonen gaat het dan om de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen.

Pas op 9 maart 2015 is de stichting opgericht, die zich blijkens haar statuten richt op het behoud, de versterking en de reconstructie van het gewaardeerd stadsgezicht in het algemeen en dat van de stad. Al voor de oprichting van de stichting was de voorzitter/secretaris van de stichting onder de aanduiding SOS Den Haag vanaf maart 2014 feitelijk actief op meerdere aspecten van het gemeentelijke groenbeleid.

Blijkens de jurisprudentie komt het vaker voor dat pas op een laat moment een formele rechtspersoon wordt opgericht (zie bijv. de (Stichting) Werkgroep Nassaubuurt, in een uitspraak over het bestemmingsplan Oostduin-Arendsdorp van 12 februari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:417). De commissie concludeert dat de stichting SOS Den Haag belanghebbende is.

Ook aan de orde is de vraag tegen welk(e) besluit(en) het bezwaarschrift is gericht. Zoals ook de Voorzieningenrechter in zijn uitspraak van 12 maart 2015 heeft vastgesteld, hebben de bezwaren grotendeels betrekking op de omgevingsvergunning voor kappen van 19 december 2014 alsmede op de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen van 6 november 2014.

Van deze besluiten is mededeling gedaan in het elektronisch Gemeenteblad, waarbij een rechtsmiddelverwijzing is opgenomen. Bezwaarmaker heeft tegen beide besluiten binnen de bezwaartermijnen van 6 weken geen bezwaarschrift ingediend.

De bezwaartermijn tegen de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen eindigde op 18 december 2014. Op die datum was er nog geen sprake van onduidelijkheid en verwarring met betrekking tot de omgevingsvergunning voor het kappen. Die vergunning is immers pas op 19 december 2014 verleend. Voor zover bezwaarmaker beoogt om ook – alsnog – bezwaar te maken tegen het besluit van 6 november 2014 is het naar het oordeel van de commissie niet-ontvankelijk wegens termijnoverschrijding.

Van het besluit van 19 december 2014 is mededeling gedaan in het Gemeenteblad van 22 december 2014. Uit die publicatie is voldoende kenbaar op welke bomen de vergunning betrekking heeft. De bezwaartermijn eindigde op 30 januari 2015. Binnen deze termijn is geen bezwaarschrift ingediend. De vraag is of het van belang is dat het besluit van 19 december 2014 bij het nadere besluit van 27 januari 2015 is gewijzigd. Van dit wijzigingsbesluit is kennisgegeven in het Gemeenteblad van 28 januari 2015, waarbij evenwel ten onrechte is vermeld dat het zou gaan om het wijzigen van de omgevingsvergunning inzake het verplanten van 5 kastanjabomen; twee dagen later is dit gerectificeerd waarbij is aangegeven dat het ging om de wijziging van de vergunning inzake het kappen van de kastanjabomen. Indien een besluit wordt gewijzigd, gaat er niet opnieuw een bezwaar- of beroepstermijn lopen tegen het oorspronkelijke besluit. Het wijzigingsbesluit van 27 januari 2015 heeft dus niet tot gevolg gehad dat er ook na 30 januari 2015 nog tijdig bezwaar gemaakt kon worden tegen het besluit van 19 december 2014. Voor het – theoretische – geval dat pas door het besluit van 27 januari 2015 voor bezwaarmaker duidelijk was wat het besluit van 19 december 2014 inhield, had hij gerekend van de laatste publicatie in het Gemeenteblad van 30 januari 2015 nog korte tijd – twee tot drie weken – gehad om alsnog bezwaar te maken. Dit is niet gebeurd.

Voor zover bezwaarmaker beoogt om ook – alsnog – bezwaar te maken tegen het besluit van 19 december 2014 is het naar het oordeel van de commissie niet-ontvankelijk wegens termijnoverschrijding.

Het voorgaande betekent dat het bezwaarschrift slechts ontvankelijk is voor zover het is gericht tegen het besluit van 27 januari 2015.

b. Samenvatting van het bezwaarschrift

De bezwaren die bezwaarmaker in het bezwaarschrift en tijdens de hoorzitting naar voren heeft gebracht, komen samengevat op het volgende neer:

1. het gemeentebestuur handelt in strijd met de letter en geest van het bestemmingsplan;
2. er is niet of onvoldoende gemotiveerd waarom het kappen van monumentale bomen niet in strijd is met de kwaliteit van het stadsgezicht;
3. de publicaties van de besluiten zijn rommelig;
4. het is onjuist om het voorschrift te schrappen, want de omgevingsvergunning voor het bouwen is nog niet onherroepelijk, het bezwaar daartegen is kansrijk en die vergunning is strijdig met het Plan Uitwerkings Kader;
5. er is wel strijd met het bestemmingsplan want er moet ook worden getoetst aan de bepaling over de bestemming 'waarde - cultuurhistorie'.
6. de realisatieovereenkomst en de opstalovereenkomst zijn vertrouwelijk; deze info is dus niet te controleren.
7. het geschrapte voorschrift is a priori op zijn plaats bij bomen in beschermd stadsgezicht en monumentale bomen;
8. het is ongeloofwaardig dat er sprake is geweest van een abuis;

9. de herplantplicht is onvoldoende omschreven, want het blijft onduidelijk wat voor bomen er op welke plek zullen komen.

c. *Waar gaat het in dit geval om?*

1.

Het gemeentebestuur wenst dat er een parkeergarage komt onder het Tournooiveld. Dit is ook opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan Binnenhof e.o. Dit bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk.

Voor de uitvoering van het project zijn op grond van de Wabo omgevingsvergunningen vereist voor de bouw van de ondergrondse parkeergarage en voorzieningen, met de daarbij behorende ontsluitingen, alsmede voor het kappen van enige bomen.

De Wabo maakt het mogelijk om voor een dergelijk project in één keer een integrale vergunningprocedure te doorlopen. Dit heeft tot gevolg dat er dan in één keer duidelijkheid zal zijn over de aanvaardbaarheid van het project in zijn totaliteit. Ook voor derdebelanghebbenden draagt de bundeling van alle activiteiten in één procedure, uitmondend in één besluit, met één rechtsbeschermingsprocedure, bij aan overzicht en transparantie. Het is echter niet voorgeschreven om alle activiteiten in één aanvraag – en daarmee in één vergunning – te combineren. Wel kan de gemeente de ontwikkelaar stimuleren om er waar mogelijk één gebundelde aanvraag van te maken. De aanvrager bepaalt of hij de te onderscheiden activiteiten bundelt in één aanvraag dan wel meerdere aanvragen voor de verschillende activiteiten aanvraagt. In dit geval heeft de aanvrager de vergunningen voor de bouw en voor het kappen afzonderlijk aangevraagd.

Aan de vergunning van 19 december 2014 was het volgende voorschrift verbonden:

Er mag pas tot de activiteit kappen worden overgegaan indien vergunningen inzake bouw, aanleg of andere ruimtelijke inrichting onherroepelijk zijn geworden en de feitelijke en financiële uitvoering van deze werken gewaarborgd is.

In het besluit van 27 januari 2015 is dit voorschrift geschrapt. Ter beoordeling is of dit terecht is gebeurd.

2.

De commissie zal allereerst nagaan welke bezwaren zich specifiek richten tegen het besluit van 27 januari 2015. Voor de bezwaren 1,2 3, 5 en 9 geldt dit haars inziens niet.

ad 1

Bij het beoordelen van aanvragen voor de activiteit kappen wordt niet getoetst aan het bestemmingsplan. Dit bezwaar is dus niet van belang voor de beoordeling van het besluit van 27 januari 2015.

ad 2

Dit bezwaar richt zich tegen het kappen van de bomen als zodanig, en niet tegen het schrappen van het voorschrift. Ook dit bezwaar is dus niet van belang voor de beoordeling van het besluit van 27 januari 2015. Overigens stonden de 5 kastanjes niet op de lijst van monumentale bomen.

ad 3

Op dit bezwaar is hierboven bij de beoordeling van de ontvankelijkheid al ingegaan. Het bezwaar is dus niet van belang voor de inhoudelijke beoordeling van het besluit van 27 januari 2015.

ad 5

De commissie verwijst naar hetgeen *ad 1* is aangegeven. De huidige procedure is niet bedoeld om alsnog de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen ter discussie te stellen. Dan had bezwaarmaker tijdig bezwaar moeten maken tegen het besluit van 6 november 2014. Overigens is het door een andere bezwaarmaker (de Bomenstichting) tegen dat besluit ingediende bezwaarschrift inmiddels door burgemeester en wethouders ongegrond verklaard.

ad 9

De herplantplicht is opgenomen in het besluit van 19 december 2014, en is in het besluit van 27 januari 2015 niet gewijzigd.

3.

De commissie komt nu tot de beoordeling van het bestreden besluit en de wel daartegen gerichte bezwaren 4, 6, 7 en 8. Voor de opbouw van het hiernavolgende deel van haar advies heeft de commissie overigens een eigen opbouw gekozen, die niet deze bezwaren volgt.

Allereerst is van belang dat artikel 2:91, tweede lid onder c van de APV het uitdrukkelijk mogelijk maakt om het betreffende voorschrift aan een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen te verbinden. Deze bepaling is in 2005 bij een wijziging van de toenmalige Bomenverordening opgenomen, en is bij de overbrenging van de bepalingen van de Bomenverordening naar de APV in 2010 (vanwege de komst van de Wabo) ongewijzigd overgenomen.

Voor 2005 stond in de Bomenverordening slechts dat aan een vergunning in het belang van de bescherming en het behoud van houtopstanden voorschriften kunnen worden verbonden. Dat leidde – in geval van samenloop met een bouwplan – gewoonlijk tot het voorschrift dat er niet mocht worden gekapt tot er een bouwvergunning is en vaststaat dat de bouwwerkzaamheden doorgang zullen vinden.

Bij de wijziging van de Bomenverordening in 2005 is de nieuwe bepaling niet toegelicht. De commissie heeft eerder – in 2006 - overwogen dat de ratio van de wijziging onduidelijk is. De wijziging staat ook haaks op de uitgebreide discussie hierover voorafgaand aan de vaststelling van de Bomenverordening 1995: hoofdregel is dat bezwaar en beroep geen schorsende werking hebben. Dit kan worden doorbroken door het aanvragen van een voorlopige voorziening.

De commissie stelt vast dat de betreffende bepaling nog steeds in de verordening staat. Van belang is wel dat het een 'kan'- bepaling is: het is een keuze om het voorschrift al dan niet op te nemen, en desgewenst kan met een minder vergaand voorschrift worden volstaan.

4.

Voordat de commissie toekomt aan een specifieke beoordeling van het besluit en de bezwaren, acht zij het van belang om nut, noodzaak en belang van artikel 2.91, tweede lid onder c onder de loep te nemen. Hoofdregel van de Algemene wet bestuursrecht is dat een besluit in werking treedt nadat het is bekendgemaakt, en dat bezwaar en beroep geen schorsende werking hebben. Binnen het kader van de Wabo geldt dat deze hoofdregel ook geldt bij reguliere omgevingsvergunningen, behalve bij vergunningen voor specifieke activiteiten, zoals het kappen van bomen ('houtopstand vellen of doen vellen', art. 2.2., eerste lid onder g Wabo). Evenmin geldt de hoofdregel als de vergunning is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure (afd. 3.4 Awb). In deze gevallen treedt het besluit pas in werking na het verstrijken van de bezwaar- resp. beroepstermijn. Maar ook dan heeft het instellen van bezwaar of beroep geen schorsende werking. Daarvoor is het nodig dat een verzoek om voorlopige voorziening wordt ingediend bij de Voorzieningenrechter, en deze het verzoek toewijst.

In het pre-Wabotijdperk kwam in de Monumentenwet 1988 een verdergaande bepaling voor: bezwaar en beroep hadden onder die wet schorsende werking, en om deze te laten vervallen kon de vergunninghouder zich tot de Voorzieningenrechter wenden. Met het in werking treden van de Wabo geldt dit niet meer en moet ook hier degene die tegen de vergunning is via een voorlopige voorzieningenprocedure schorsende werking afdwingen.

Het voorgaande betekent dat het bij een omgevingsvergunning niet is toegestaan om te bepalen dat hier pas gebruik van gemaakt mag worden als deze vergunning onherroepelijk is. Het is merkwaardig dat de APV het dan wel mogelijk maakt om te bepalen dat er pas gebruik van gemaakt mag worden als een andere (omgevings)vergunning onherroepelijk is. Systematisch is het passender om het voorschrift te verbinden dat die andere omgevingsvergunning verleend moet zijn (en de bezwaar-/beroepstermijn verstreken moet zijn). Wellicht is het verstandig om bij een eerstvolgende wijziging van de APV te bezien of aanpassing van artikel 2.91 wenselijk is.

Uit het voorgaande volgt in elk geval dat het naar het oordeel van de commissie terecht is dat in de afgelopen jaren het voorschrift in de meest vergaande vorm – dus zoals weergegeven in artikel 2.91 van de APV – (vrijwel) niet aan een vergunning is verbonden..

5.

Het is onduidelijk waarom het voorschrift wel aan de vergunning van 19 december 2014 is verbonden. Het ambtelijk advies luidde immers dat *er geen gebruik van deze vergunning gemaakt mag worden voordat de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is verleend*, en het besluit motiveert niet waarom een verdergaand voorschrift nodig zou zijn.

De vroegere Bomenverordening en ook de huidige bepalingen in de APV kennen geen bijzondere status toe aan bomen die staan in een gebied dat is aangewezen als (Rijks)beschermd stadsgezicht. De commissie acht daarom ook onjuist de opvatting van bezwaarmaker dat voor bomen in een dergelijk gebied het voorschrift in de meest vergaande vorm a priori zou moeten gelden.

De verordening kent wel een bijzondere status toe aan bomen die zijn opgenomen op de lijst van monumentale bomen. Zoals hierboven al aangegeven, staan de 5 kastanjes niet op die lijst. Ook hieraan kan dus geen argument worden ontleend om het voorschrift in de meest vergaande vorm op te nemen.

Bezwaar 7 is ongegrond.

De commissie heeft er kennis van genomen dat wethouder BSKB in de vergadering van de raadscommissie Leefomgeving van 10 december 2014 heeft gezegd dat: *De kapvergunning zal worden verleend conform de eerdere besluitvorming en na de onherroepelijk geworden omgevingsvergunning.*

Vervolgens heeft er in de raadsvergadering van 18 december 2014 een zogeheten ‘twee minuten-debat’ plaatsgevonden, waarbij wethouder BSKB onder meer heeft gezegd:

De heer Van Vulpen heeft gevraagd wat het effect zal zijn van vertraging. De raad heeft het bestemmingsplan vastgesteld om de ontwikkeling mogelijk te maken. Daar vloeit de kap en de verplaatsing van bomen uit voort. De particuliere initiatiefnemer heeft daar een plan voor. Belangrijk voor de planvorming ten behoeve van de realisatie zijn de momenten waarop er afsluitingen zijn. Met name de afsluiting rond Prinsjesdag is essentieel. We willen graag dat op Prinsjesdag 2016 de Gouden Koets weer de bedoelde route kan rijden. Daarom is vertraging onwenselijk.

De commissie merkt op dat de opmerkingen van de wethouder op 10 en 18 december 2014 moeilijk met elkaar te verenigen zijn. Van een onherroepelijk geworden omgevingsvergunning voor het bouwen zal immers pas sprake zijn nadat de vergunning zowel in de bezwaarprocedure, als de beroepsprocedure bij de Rechtbank, als de hoger beroepsprocedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak in stand blijft (uiteraard tenzij er geen bezwaar, beroep of hoger beroep wordt ingesteld).

Daarmee is gewoonlijk meer dan anderhalf jaar gemoeid, zodat dit niet te verenigen is met de door de wethouder uitgesproken wens dat op Prinsjesdag 2016 de gebruikelijke route weer begaanbaar is. De commissie neemt aan dat de wethouder bij zijn opmerking in de raadscommissie niet heeft onderkend dat het nog geruime tijd kon duren voordat de omgevingsvergunning voor het bouwen onherroepelijk zou zijn. In zoverre is er bij de wethouder en bij de vakdienst sprake geweest van een abuis om het voorschrift op te nemen. **Bezwaar 8** is ongegrond.

6.

Blijkens het besluit van 27 januari 2015 is het wijzigingsbesluit (mede) genomen naar aanleiding van vragen van vergunninghouder. Op dat moment liep nog de bezwaartermijn tegen het besluit van 19 december 2014. Indien burgemeester en wethouders naar aanleiding van de vragen dus niet tot een wijziging van het besluit zouden hebben besloten, had vergunninghouder alsnog tijdig een bezwaar tegen het aan de vergunning verbonden voorschrift kunnen indienen. Ook dan zou ten gronde beoordeeld worden of dit voorschrift passend was, en in overeenstemming met het door de gemeente gevoerde beleid. Ook na de bezwaartermijn had vergunninghouder nog kunnen vragen om een wijziging van een omgevingsvergunning (zie art. 3.15 Wabo). Dan was ter beoordeling geweest of het handhaven van het voorschrift nog passend was.

De commissie acht het aannemelijk dat in beide gevallen de uitkomst zou zijn dat het voorschrift zou vervallen of zijn vervangen door een minder ver strekkend voorschrift.

7.

Uit het voorgaande volgt dat nog slechts ter beoordeling is waarom in het bestreden besluit het voorschrift in zijn geheel vervallen is, en waarom het niet is vervangen door een ander voorschrift.

De commissie begrijpt dat de reden hiervan is dat op dat moment de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen al was verleend, en ook overigens voldoende vast stond dat de aanleg van de parkeergarage doorgang zou vinden. Meer specifiek gaat het om de volgende gegevens:

- de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is op 6 november 2014 verleend. Het kan in het midden blijven of op 27 januari 2015 al de verwachting mocht bestaan dat dit besluit in bezwaar stand zou houden, maar inmiddels hebben burgemeester en wethouders op 30 maart 2015 op de bezwaren beslist en het besluit gehandhaafd. In de betreffende procedure had bezwaar 5 een rol kunnen spelen, maar dat is niet ter beoordeling in de huidige bezwaarprocedure.
- de stelling dat de omgevingsvergunning voor het kappen in strijd zou zijn met het Plan Uitwerkingskader kan de commissie niet plaatsen. In het Plan Uitwerkingskader staat immers uitdrukkelijk vermeld dat voor de bouw van de parkeergarage acht kastanjabomen verwijderd dienen te worden, en dat deze bomen niet verplantbaar zijn. **Bezwaar 4** is ongegrond.

In het besluit is voorts verwezen naar een realisatieovereenkomst en een opstalovereenkomst. Voor beide overeenkomsten geldt dat ze niet openbaar zijn en slechts onder geheimhouding aan de gemeenteraad ter inzage zijn gelegd. Het zijn echter wel relevante stukken voor de beoordeling van het bestreden besluit. Voor dergelijke situaties geldt in rechterlijke procedures artikel 8:29 Awb op grond waarvan een document aan de rechter kan worden overgelegd met het voorbehoud dat alleen hij van deze stukken kennis zal mogen nemen. Dit artikel is in de bezwaarprocedure van overeenkomstige toepassing. De commissie is dus gerechtigd om aan verweerder te vragen om beide overeenkomsten met het genoemde voorbehoud aan haar over te leggen. De commissie heeft hiervoor echter geen reden gezien nu inmiddels er voluit voorbereidende werkzaamheden bezig zijn zoals het verleggen van kabels en leidingen en is medegedeeld dat direct na het WK Beach Volleybal met de feitelijke bouw zal worden begonnen.

Bezwaar 6 is ongegrond.

De commissie concludeert dat de feiten en omstandigheden zodanig zijn dat er geen reden was en is om in plaats van het geschrapte voorschrift een ander voorschrift aan de vergunning te verbinden over het tijdstip waarop van de vergunning gebruik mag worden gemaakt.

Overigens volgt uit artikel 6.1, tweede lid aanhef en onder a Wabo dat het wijzigingsbesluit van 27 januari 2015 pas in werking trad na het verstrijken van de bezwaartermijn van zes weken. Ten onrechte is dit niet in het besluit vermeld. Tot problemen heeft dit overigens niet geleid, want vergunninghouder is pas tot het kappen overgegaan na het verstrijken van de termijn en na afwijzing van het verzoek om voorlopige voorziening.

Ook overigens meent de commissie dat het bestreden besluit niet in strijd is met de toepasselijke regels of met enig beginsel van behoorlijk bestuur.

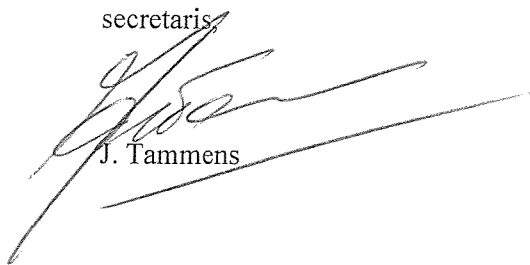
Advies

De commissie adviseert:

- de bezwaren voor zover gericht tegen de omgevingsvergunning voor het bouwen van 6 november 2014 niet-ontvankelijk te verklaren;
- de bezwaren voor zover gericht tegen de omgevingsvergunning voor het kappen van 19 december 2014 niet-ontvankelijk te verklaren.
- het besluit van 27 januari 2015 in stand te laten en de daartegen gerichte bezwaren ongegrond te verklaren.

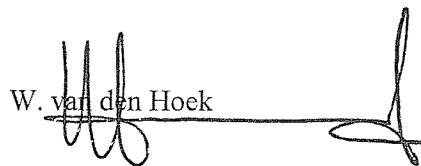
De Adviescommissie bezwaarschriften,

secretaris

J. Tammens

vice-voorzitter

W. van den Hoek

Bijlagen:

1. Overzicht processtukken.
2. Toepasselijke regelgeving.
3. Verslag van de hoorzitting.

Bijlage 1

Overzicht processtukken

- A*   Het besluit van 27 januari 2015
- B*   De bezwaarschriften van
  - Stichting SOS Den Haag op 9 maart 2015
  - W. Versteegh op 9 maart 2015
- C*   Stukken verwerende dienst
- *   verweerschrift
- *   nadere reactie Stichting SOS Den Haag

Bijlage 2

Toepasselijke regelgeving

APV

Artikel 2:91 Bijzondere vergunningvoorschriften ter bescherming van de houtopstand

1. Aan een vergunning of ontheffing zoals bedoeld in de artikelen 2:87, eerste lid, kunnen in het belang van de bescherming en het behoud van nabije houtopstanden voorschriften worden verbonden.
2. **Tot de in het eerste lid bedoelde voorschriften kan behoren het voorschrift:**
  - a. dat binnen een bepaalde termijn van de vergunning gebruik dient te worden gemaakt;
  - b. dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig de daarbij te geven aanwijzingen moet worden herplant;
  - c. **dat pas tot vellen mag worden overgegaan indien vergunningen inzake bouw, aanleg of andere ruimtelijke herinrichting onherroepelijk zijn geworden en de feitelijke en financiële uitvoering van deze werken voldoende gewaarborgd is;**
  - d. dat ter bescherming van flora of fauna op een aangewezen locatie gedurende een bepaalde periode niet mag worden geveld;
  - e. dat pas tot vellen mag worden overgegaan indien een ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet onherroepelijk is geworden.
3. Wordt een voorschrift tot herplant gegeven, dan kan daarbij tevens worden bepaald binnen welke termijn na de herplant en op welke wijze niet geslaagde herplant moet worden vervangen.
4. Indien uitvoering van een herplant niet mogelijk is of naar maatstaven van redelijkheid onvoldoende compensatie biedt voor het vellen van de houtopstand wordt aan de ontheffing of vergunning het voorschrift verbonden, dat de houtopstand niet mag worden geveld alvorens een bedrag gelijk aan de herplantwaarde in het bomenfonds is gestort.
5. Tot de aan de vergunning of ontheffing te verbinden voorschriften behoort het voorschrift dat ook alle rechtsopvolgers van degene aan wie een voorschrift of een verplichting als bedoeld in dit artikel is opgelegd, verplicht zijn daaraan te voldoen.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)**Artikel 2.2**

1. Voor zover ingevolge een bepaling in een provinciale of gemeentelijke verordening een vergunning of ontheffing is vereist om:
(...)
g. houtopstand te vellen of te doen vellen,
(...)
geldt een zodanige bepaling als een verbod om een project voor zover dat geheel of gedeeltelijk uit die activiteiten bestaat, uit te voeren zonder omgevingsvergunning.

Artikel 3.15

(...)

2. Met betrekking tot een aanvraag om wijziging van voorschriften van de omgevingsvergunning of gehele of gedeeltelijke intrekking van de omgevingsvergunning zijn de artikelen 3.1, 3.8 en 3.9, eerste en tweede lid, van overeenkomstige toepassing. Indien de vergunninghouder de wijziging van voorschriften van de omgevingsvergunning of de gehele of gedeeltelijke intrekking van de omgevingsvergunning aanvraagt, zijn tevens het derde en vierde lid van artikel 3.9 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6.1

1. Een beschikking krachtens deze wet treedt in werking met ingang van de dag na haar bekendmaking.
2. In afwijking van het eerste lid treedt een beschikking in werking met ingang van de dag na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht, voor het indienen van:
  - a. een bezwaarschrift indien het een omgevingsvergunning betreft met betrekking tot een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, f, g of h, of 2.2, eerste lid, onder b, c of g, of een wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning die betrekking hebben op een activiteit als hiervoor bedoeld;
  - b. een beroepschrift in gevallen waarin zij is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.
3. Indien in gevallen als bedoeld in het tweede lid, gedurende de daar bedoelde termijn bij de bevoegde rechter een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt de beschikking niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Verslag hoorzitting

Bezwaarschrift van Stichting SOS Den Haag

Bestreden besluiten omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen Tournooiveld
omgevingsvergunning voor de activiteit kappen Tournooiveld
wijziging van de omgevingsvergunning voor de activiteit kappen Tournooiveld

---

Verslag van de hoorzitting van de Adviescommissie bezwaarschriften op 21 april 2015.

Aanwezig:

W. van den Hoek	vice-voorzitter
P.H.Ch. Combrink	lid
T.J. Wijffels	lid
J. Tammens	secretaris
R. den Hengst	notulist
P. Drijver	namens bezwaarmaker
O.J. Dijkhoff	namens bezwaarmaker
F. Kuethe	toehoorder (Stichting SOS Den Haag)
C.M. Visser	toehoorder (Bomenstichting)
H.A.P. Rosema	namens B&W
M.C. Remeijer-Schmitz	namens B&W
W. Duijs	namens B&W
G.J. Smit	namens aanvrager

Mevrouw Van den Hoek opent de hoorzitting en stelt de heer Drijver in de gelegenheid om de bezwaren toe te lichten.

De heer Drijver licht de bezwaren toe aan de hand van een pleitnotitie. De inhoud van de pleitnotitie wordt als herhaald en ingelast beschouwd. Spreker toont tekeningen aan de commissie. Hij licht toe dat in de tekening van de vergunning het huisje buiten het functieveld van de parkeergarage in het bestemmingsplan valt. Spreker overlegt de tekeningen.

Mevrouw Van den Hoek vraagt of bezwaarmakers bedoelen dat zij willen meedenken over de herinrichting.

De heer Drijver geeft aan dat bezwaarmakers geloven dat de bomen niet op de bouwlocatie kunnen worden teruggeplant. Ze willen niet meedenken. Er wordt meer grond gebruikt dan in het bestemmingsplan is aangegeven.

De heer Dijkhoff merkt op dat ze een nieuw besluit willen dat het wel mogelijk maakt om de bomen te herplanten.

Mevrouw Van den Hoek stelt de heer Rosema in de gelegenheid om het standpunt van verweerder toe te lichten.

De heer Rosema licht het standpunt van verweerder toe aan de hand van een pleitnotitie. De inhoud van de pleitnotitie wordt als herhaald en ingelast beschouwd. Spreker merkt op dat de herplant hier niet aan de orde is. Die maakt geen onderdeel uit van het bestreden besluit van 27 januari 2015. Wat hij erover wil zeggen is dat de herplant op een later moment in overleg met de groenbeheerder zal worden gedaan. Het advies was niet om als vergunningvoorschrift op te nemen dat de bouwvergunning onherroepelijk moest zijn maar dat deze verleend moest zijn.

Mevrouw Van den Hoek vraagt of de heer Rosema bedoelt te zeggen dat er een vergissing is begaan.

De heer Rosema antwoordt bevestigend. Het voorschrift wordt niet opgenomen als er voldoende zekerheid is dat de bomen niet voor niets omgaan en dat de bouw zal plaatsvinden. Het advies is in het besluit abusievelijk vertaald naar onherroepelijk.

De heer Combrink vraagt hoe het voorschrift er dan in komt.

De heer Rosema antwoordt dat dat dus abusievelijk is gebeurd.

Mevrouw Van den Hoek vraagt bezwaarmakers wat er volgens hen mis is met de motivering van het onderhavige besluit. Dus niet de herplantingsplicht.

De heer Drijver merkt op dat het voorschrift in de vergunning van 19 december 2014 een paar keer voorkomt. Het wordt nu als een vergissing voorgesteld. Spreker geeft aan dat bezwaarmaker niet weet waar de vijf bomen moeten blijven.

Mevrouw Visser merkt op dat het een “kan-bepaling” is en dat het voorschrift blijkbaar alleen bij onvoldoende zekerheid wordt opgelegd. In het advies van de groenbeheerder staat dat de vergunning niet mag worden gebruikt voordat er een bouwvergunning is verleend. Dus “onherroepelijk” staat er niet in. Desondanks is dit wel opgenomen in het besluit van 19 december 2014. Er is dus bewust afgeweken van het advies van de groenbeheerder.

De heer Drijver licht desgevraagd toe dat het niet zozeer gaat om een niet vertrouwen van de gemeente, maar dat de zorgvuldigheid voorop staat.

De heer Dijkhoff licht toe dat het argument van bezwaarmakers ten eerste is dat een vergissing niet aannemelijk is, en ten tweede dat het bouwen allemaal niet zo zeker is, zie de pleitnota.

De heer Rosema merkt op dat er voor verweerder voldoende zekerheid is over het bouwen. De bouwaanvraag is getoetst aan het bestemmingsplan. De bezwaren tegen de bouwvergunning zijn ongegrond verklaard.

Mevrouw Van den Hoek vraagt de heer Rosema om te reageren op het punt van de zorgvuldigheid.

De heer Rosema geeft aan dat het jammer is dat het zo gebeurd is. Dit is inderdaad niet zorgvuldig geweest. Dat neemt niet weg dat het gebeurd is. Dit heeft verweerder willen herstellen.

Mevrouw Van den Hoek vraagt de heer Rosema wat hij wil zeggen over het herplanten.

De heer Rosema geeft aan dat de herplantingsplicht hier niet aan de orde is. Die plicht is opgenomen in het besluit van 19 december 2014. Tegen dit besluit is geen bezwaar ingediend. Het besluit is onherroepelijk.

De heer Duijs merkt op dat er voor alle zaken die spelen in dit gebied een inrichtingsplan komt.

De heer Drijver merkt op dat wethouder De Jong bij het aanbieden van het bestemmingsplan aan de raad heeft gezegd dat de bomen op of naast de parkeergarage zouden komen. Dat “op” is met de omgevingsvergunning vervallen. De bomen kunnen niet op de oorspronkelijke plek ondanks die toezegging en ondanks dat dit in het PUK staat.

De heer Dijkhoff merkt op dat tegen de bouwvergunning nog beroep open staat. Het is niet zeker dat de rechter erin meegaat.

Mevrouw Van den Hoek stelt de heer Drijver in de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer Drijver merkt op dat het pijnlijk is dat de onzorgvuldigheid zo ver gaat dat er in strijd met het bestemmingsplan wordt gehandeld. Privaatrechtelijke overeenkomsten mogen het publiekrecht niet doorkruisen.

De heer Rosema geeft aan dat het er niet om gaat wat er inhoudelijk in die overeenkomsten staat. Het gaat erom dat er voldoende zekerheid is dat de bouw doorgaat. Of het nu gaat om publiekrecht of privaatrecht is niet aan de orde.

De heer Duijs merkt op dat de bomen in het bestemmingsplan letterlijk zijn genoemd. Dit soort detailniveau is vrij uniek.

De heer Drijver meldt dat hij als grond wil aandragen dat de vergunning op grond van het uitgaan van onjuiste en onvolledige gegevens als bedoeld in artikel 1:6 van de APV moet worden ingetrokken. Voor de inhoudelijke onderbouwing verwijst hij naar hetgeen hij hiervoor naar voren heeft gebracht.

De heer Tammens vraagt hoe het staat met de start van de voorbereidende werkzaamheden.

De heer Smit merkt op dat de laatste kabels en leidingen de komende 2 tot 3 weken worden verlegd. Daarna vindt het WK Beachvolleyball plaats. Daarna, op 6 juli 2015, wordt gestart met de bouw van de garage.

Mevrouw Van den Hoek stelt vast dat niemand meer iets aan het besprokene heeft toe te voegen. Zij meldt dat de commissie binnen uiterlijk zes weken een advies zal uitbrengen en sluit vervolgens de hoorzitting.

De Adviescommissie bezwaarschriften,

secretaris,

vice-voorzitter,

J. Tammens

W. van den Hoek

STICHTING SOS DEN HAAG

sinds februari 2014

Stichting SOS Den Haag
Oude Molstraat 36
2513BB DEN HAAG

<mailto:info@sosdenhaag.nl>
<http://www.facebook.com/SOSDenHaag>

datum: 20 april 2015
uw kenmerk: 2014/16782/5505498

Op 27 januari heeft uw College een besluit genomen voor de wijziging van de omgevingsvergunning van 19 december jl, inhoudend het 'kappen' van een 5 tal grootse kastanjes op het Toernooiveld: geen monumentale bomen in juridische zin, wel onderdeel van het monumentaal ensemble door hun plaatsing in de open ruimte van Toernooiveld ver voor de monumentale gevels en zeker monumentaal door hun soort, de enkelbloemige Baumann paardenkastanje en hun fiere snoeiwijze met takken gebald.

We hebben U aanvullende stukken gestuurd, waarvan we weten dat u deze gelezen heeft en wanneer U daarover aanvullende vragen heeft horen we dat graag. Hieronder willen we ons bezwaar toespitsen.

In de vergunning van 27 januari stelt het college dat abusievelijk de tekst van artikel 2.91 is opgenomen uit de APV, de zg 'kan-bepaling'.

Het is onwaarschijnlijk dat dit een *abus* zou zijn gezien het feit dat in de eerdere én de gerectificeerde vergunningen alsmede in de machtiging tot kappen deze bepaling uitdrukkelijk is opgenomen en geadviseerd.

Door het college worden een vijftal gronden aangevoerd om het schrappen van deze bepaling te motiveren.

Deze motivering schiet tekort.

Allereerst omdat zich geen nieuwe feiten hebben voorgedaan sinds de afgifte van de omgevingsvergunning kappen op 19 december.

Ten aanzien van de vijf motieven het volgende.

1. Het college stelt dat de omgevingsvergunning is verstrekt op 6 november jongleden. Het college gaat voorbij aan het feit dat een kansrijk bezwaar is

ingesteld tegen afgifte van deze vergunning; het is niet zeker wat er gebeurt wanneer dit plan voorlopig geen doorgang vindt.

2. Door het college is ingestemd met het PlanUitwerkingsKader PUK. Ook de raad heeft hiermee ingestemd, maar het plan zoals dat is uitgewerkt en door het college is vergund is hiermee regelrecht in strijd: dat geldt voor de maat en plaats van de in- en uitrit, maat en stijl van de toegangshuisjes, terugplanten van bomen op oorspronkelijke posities.
3. Dat de Parkeergarage is opgenomen in het onherroepelijke bestemmingsplan betekent dat er een bouwrecht is gevestigd voor de gemeente die eigenaar is van de grond, maar er is geen bouwplicht. Evenmin ziet het bestemmingsplan op de *uitwerking* van de parkeergarage waar het aspecten betreft die in de omgevingsvergunning bouwen nader worden uitgewerkt en bepaald. Het bestemmingsplan reikt daartoe de kaders aan zoals de primaire bestemming 'waarde-cultuurhistorie' en het functievak 'parkeergarage'. *In elk geval is het door het College vergunde plan in strijd met dit bestemmingsplan* vwb de grootte van de bouwvlek waardoor minder plaats voor bomen overblijft. Voorts is niet door het college gemotiveerd waarom deze uitwerking *niet* in strijd zou zijn met het beschermd stadsgezicht, juist waar de minister de vrij in de ruimte van het profiel geplaatste bomen tekent en roemt. De afweging parkeerdruk tegenover belang van de bomen als onderdeel ensemble die in de omgevingsvergunning kappen staat is in strijd met de door het bestemmingsplan vereiste afweging waarde-cultuurhistorie en de in artikel 26 genoemde procedure. Enkel de goedkeuring van de nieuwbouw door de welstandsc commissie volstaat niet en de welstandscriteria uit de vastgestelde PUK zijn niet gehanteerd als toetsingscriteria door die commissie. Ten overvloedige zij opgemerkt dat deze aanpak in het geheel strijdig is met de waardevolle adviezen van de Rijksdienst Cultuur historie RCE in haar rapport van 2012 Rekening houden met cultuur- historische waarden. Overigens dient niet alleen de omgevingsvergunning 'kappen' op basis hiervan te worden vernietigd, maar ook de omgevingsvergunning 'bouwen'.
4. De realisatieovereenkomst voor de Parkeergarage Tournooiveld is vertrouwelijk omdat openbaarmaking de zakelijke belangen van de gemeente zou kunnen schaden. Het is een privaatrechtelijk stuk dat een onherroepelijke omgevingsvergunning als publiekrechtelijke voorwaarde kent. Dan geeft het geen pas een privaatrechtelijke overeenkomst aan de voorkant te gebruiken om op publiekrechtelijke stappen, belangenafwegingen en procedures af te dingen. Door de volgorde hier onjuist voor te stellen wordt het als schijngezicht in de schaal gelegd. Temeer omdat het betekent dat het college hier onomkeerbare stappen zet zoals het kappen van grootse kastanjabomen.
5. Het zelfde geldt de privaatrechtelijke opstalovereenkomst, die eveneens vertrouwelijk is. Deze privaatrechtelijke overeenkomsten kunnen niet als hefboom worden aangewend om een publiekrechtelijke daad te rechtvaardigen juist waar het beschermd stadsgezicht, het vigerende bestemmingsplan en het Welstandsadvies worden geschaad respectievelijk ontweken en gepasseerd. Het zou bijvoorbeeld interessant zijn te weten of de PUK als randvoorwaarde is genomen in de privaatrechtelijke overeenkomsten, en waarom ons college daarvan zou willen afwijken.

De primaire bestemming van dit gebied is volgens artikel 26 van het bestemmingsplan 'waarde-cultuurhistorie' en bij de vaststelling van het bestemmingsplan én vaststelling realisatieovereenkomst is de raad door het college voorgelicht dat de bomen '*ook óp de parkeergarage*' terug konden keren. In dit door het college vergunde plan is dit niet meer mogelijk. Ook wordt gebouwd in tegenspraak met het bestemmingsplan, want er wordt gebruikt een groter oppervlak dan toegestaan bebouwd (het huisje hoek Lange Houtstraat valt buiten het bestemmingsvlak) –en blijft er nog minder plek over om 5 nieuwe bomen te herplanten.

Sterker nog er is nog geen enkel herplant-, inrichting- of beeldkwaliteitsplan openbaar gemaakt dat een redelijk inzicht geeft over wat de resterende mogelijkheden tot herinrichting en boomaanplant zijn.

Bomen van de 1^e grootte (met een hoogte groter dan 12 meter en een kroondiameter van meer dan 13 meter) passen niet '*op de locatie*', niet '*op de locatie van het plangebied*' en niet '*op het bouwplangebied*' zoals de herplantplicht is omschreven. De herplantplicht, onderdeel van de PUK, onderdeel van de omgevingsvergunning bouwen, de omgevingsvergunning kappen en van de machtiging kap is dan ook helemaal niet mogelijk en dient slechts als fopspeen.

Daarmee is de Stichting SOS Den Haag van mening dat de vergunning van 27 januari ondeugdelijk is gemotiveerd, strijdig is met de regelen van goed bestuur, niet gebaseerd is op een deugdelijke afweging van belangen en onrechtmatig is. We vragen U het college te adviseren dit besluit te herroepen.

Sichting SOS Den Haag

Peter Drijver, voorzitter
Oscar Dijkhoff, secretaris
Nico Schouten, penningmeester

PLEITNOTITIE

van

Burgemeester en wethouders van Den Haag

Zitting: Adviescommissie bezwaarschriften
Datum: dinsdag 21 april 2015 om 11:35 uur
Nummer: B.2.15. 0815.001/002
Bezwaarmakers: Stichting SOS Den Haag
Mr. W. Versteegh
Verweerder: Burgemeester en wethouders van Den Haag,
gemachtigde: H.A.P. Rosema

Voorzitter,

Aan de orde zijn de bezwaarschriften tegen het besluit van 27 januari 2015 tot intrekken van een voorschrift “er mag pas tot de activiteit kappen worden overgegaan indien vergunningen inzake bouw, aanleg of andere ruimtelijke inrichting onherroepelijk zijn geworden en de feitelijke en financiële uitvoering van deze werken gewaarborgd is”.

I. Ontvankelijkheid

Zoals aangegeven in het verweerschrift achten wij Mr. W. Versteegh niet ontvankelijk aangezien wij van oordeel zijn dat hij geen belanghebbende is in de zin van 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Voor zoverre de bezwaargronden van Stichting SOS Den Haag zich richten tegen andere besluiten dan het intrekken van het voorschrift, zijn wij van oordeel dat zij niet ontvankelijk is voor wat betreft die gronden.

II. Verweer

In het verweerschrift hebben wij ons standpunt weergegeven inzake het bezwaarschrift van Stichting SOS Den Haag. Deze zijn dus bij u bekend.

Toch willen wij nog een tweetal punten uitlichten:

- 1) Welk besluit is hier aan de orde?
- 2) Wat zijn onze overwegingen geweest?

1. Welk besluit is aan de orde?

Aan de orde is het besluit van 27 januari 2015 met kenmerk 201416782/5535531 waarin de omgevingsvergunning van 19 december 2014 inzake het kappen van vijf kastanjabomen wordt gewijzigd; inhoudende het intrekken van het voorschrift: “er mag pas tot de activiteit kappen worden overgegaan indien vergunningen inzake bouw, aanleg of andere ruimtelijke inrichting onherroepelijk zijn geworden en de feitelijke en financiële uitvoering van deze werken gewaarborgd is”.

Niet de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen (waarbij recentelijk een bezwaarschrift ongegrond is verklaard), niet het bestemmingsplan en niet de omgevingsvergunning vergunning voor de activiteit kappen van 19 december 2014.

2. Wat zijn de overwegingen geweest?

In het besluit van 19 december 2014 is abusievelijk het betreffende voorschrift opgenomen.

In de APV staat opgenomen dat het voorschrift kan worden opgenomen in het belang van het bescherming van de bomen. Het doel hiervan is het voorkomen dat de bomen achteraf onnodig worden gekapt. Wij nemen dit voorschrift alleen op bij projecten waarvan de realisatie onzeker is.

Aangezien het realiseren van dit project niet onzeker is, doordat er een omgevingsvergunning is verleend voor de activiteit bouwen, door ons ingestemd is met het planuitwerkingskader, de parkeergarage is opgenomen in het bestemmingsplan en overeenkomsten zijn aangegaan, hadden wij dit voorschrift normaliter niet opgenomen in het besluit. Echter dit is abusievelijk wel gebeurd.

In het ambtelijk advies is geadviseerd om als voorschrift op te nemen, dat van de vergunning pas gebruik mag worden gemaakt zodra de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is verleend. Het voorschrift dat in het besluit van 19 december 2014 was opgenomen, is vele malen zwaarder. Omdat vergunninghouder wilde beginnen met de werkzaamheden en het uitstellen van de werkzaamheden zou botsen met plannings van andere projecten, evenementen en Prinsjesdag, was het onredelijk bezwarend voor vergunninghouder en niet noodzakelijk om dit voorschrift te handhaven. Zeker gezien het feit dat dit voorschrift abusievelijk in het besluit is opgenomen.

III. Conclusie

Gelet op het voorgaande verzoeken wij u te adviseren de bezwaren van Mr. W. Versteegh niet – ontvankelijk te verklaren en de bezwaren van Stichting SOS Den Haag, zover zij zich richten tot onderhavige besluit, ongegrond te verklaren en zover het besluit zich richt tegen andere besluiten, niet ontvankelijk te verklaren.